EL NÚCLEU DE RECOBERA

Traducció:

Els scripts de Playwright.

Set peces teatrals completes. 15 minuts cadascuna. Mínim 3 parts. Màxima honestedat.

Com utilitzar aquests scripts

Traducció:

Cada guió és una obra completa escrita per a un bloc de 20 minuts de teatre en una reunió de Kernel. Els guions estan pensats per ser representats sense assaig: les indicacions de posada en escena són senzilles, el diàleg és accessible i els personatges estan dissenyats perquè qualsevol persona a la sala pugui interpretar qualsevol paper.

No es tracta d'una representació teatral perfecta. Són representacions que expressen el procés de recuperació. Les imperfeccions en la interpretació, com una línia oblidada, una rialla inesperada o un personatge que surt del seu rol perquè alguna cosa li ha tocat de prop, no són errors. Són senyals que la representació està funcionant.

Cada representació té una secció de reflexió. Utilitzeu-la. Una representació sense la reflexió és una catarsi sense integració. La reflexió és on l'obra rep el seu acabat.

Jugar	Tema:
1 — L'última conversa.	Dos versions de la mateixa persona a través del temps: una conversa que no podia passar, i que finalment té lloc.
2 — La entrevista de treball.	Aplica per la vida que vols, amb preguntes que ningú mai fa, i amb referències del teu passat.
3 — El Museu de les Opcions	Cada exposició és una decisió. El guia explica sense jutjar. Vostè decideix què es porta a casa.
4 — La festa.	Tothom interpreta el paper de la persona que solia ser. Una persona arriba interpretant qui és ara.
5 — La transmissió de responsabilitats.	Dos desconeguts. Un mateix objecte. Significats completament diferents. Un intercanvi.
6 — El veredicte	Un judici complet amb un advocat de defensa pública que, tècnicament, hi és present, però evidentment no participa activament.
7 — La carta	Escrius a un text. El text respon. El que diu no és el que esperaves.

JOC 1

TRADUCCIÓ:

L'última conversa.

Dues versions de la mateixa persona —una al principi i una altra després— intentant connectar a través del temps.

Durada.	15 minuts
Parts	3 — EL PASSAT PERSONAL, EL PRESENT PERSONAL, LA SUBSTÀNCIA.
Tema principal	Identitat / transformació / el que ens devem.
Equip mínim.	3 — escala a tot el grup.

ROL	VESTIMENTA / ACCESORI	QUI HA DE JUGAR-HI Traducció:
PASSAT PERSONAL	Jaqueta desgastada, postura encorbada, mans inquietes.	Algú que reconeix els primers símptomes en si mateix, o que pot mostrar-se ingenu amb honestedat.
ESTAR BÉ ARA	La mateixa jaqueta, usada de diferents maneres: dreta, mànigues arremangades, mans encara.	Alguna persona amb experiència en processos de recuperació que sigui capaç de gestionar dues situacions simultàniament.
LA SUBSTÀNCIA	Alguna cosa que es porta — una ampolla, una bossa, una caixa. Mai es deixa a terra.	La persona més segura de si mateixa a la sala. La substància és encantadora, no espantosa.

DIRECTOR: Aquesta obra funciona millor quan els personatges de "JO DEL PASSAT" i "JO DEL PRESENT" són interpretats per la mateixa persona, que es divideix —asseient-se als costats oposats de l'escenari i creuant-se per parlar. Si dos actors interpreten els rols, haurien de portar el mateix vestuari.

PART UNA: Abans que tot canviés [5 minuts]

ESCENA 1: El dia que tot va començar a semblar normal. [~2 minuts]

[Una sola cadira. SELF PAST està asseguda. LA SUBSTÀNCIA està darrere d'elles, a prop però sense tocar-les. SELF NOW està al límit més allunyat de l'espai, observant.]

ESTAT ACTUAL: Estic bé. Vull que consti això. Estic perfectament bé.

[Beat. EL DROGAT s'acosta, encara no parla.]

PASSAT: Tinc un sistema. El utilitzo els caps de setmana. De vegades, els dijous. Però tinc unes regles. Les he escrit.

HO AVUI: Us els vau apuntar i després vau perdre el paper.

JO (passat): [mirant al voltant, sense veure JO (present)] Qui ha dit això?

[LA SUBSTÀNCIA posa una mà sobre l'espatlla de ELS ELS. ELS ELS es relaxa visiblement.]

Ningú. Estàs bé. Ho has dit tu mateix.

Estic bé.

— La primera mentida que va semblar completament veritat. —

ESCENA 2: La conversa que no va tenir lloc [~3 minuts]

[SELF NOW s'acosta a SELF PAST. Estan a punt de tocar-se. LA SUBSTÀNCIA es mou entre ells.]

Ara mateix: Necessito dir-te alguna cosa. Sobre el que passarà a continuació.

[agradablement, a SELF PASSAT] No cal que ho sentis.

SELF PAST: [al vent, sense sentir-ho gairebé] No us puc sentir gairebé.

JO ARA: Ho sé. Tampoc em podies sentir llavors. Ho intento igualment.

PASSAT PERSONAL: [A LA SUBSTÀNCIA] Hi ha algú?

[Somrient] Només és el soroll. Ves-te'n. Tens coses a fer.

[EL PASSAT persisteix. S'allunya de l'ACTUAL. L'ACTUAL observa.]

COL·LEGI: Les coses que heu de fer. Això és el que he de explicar-vos.

— L'avís que va arribar massa tard — o potser massa d'hora? —

PART DUES: El punt de gir [5 minuts]

ESCENA 3: La nit en què les normes van desaparèixer [~2 minuts]

[EL PASSAT s'ha esgotat completament. LA SUBSTÀNCIA encara hi és, però ha deixat de ser atractiva; ara només està present, és obligatòria.]

No recordo quines eren les normes.

No cal seguir regles. Només cal tenir-ho present.

Els vaig apuntar.

Ho vas fer, de debò? O només ho vas pensar i no ho vas posar per escrit?

[Ritme cardíac. No recordo.]

SELF NOW: [des de l'altre costat] Tres regles. Em vas dir les tres regles una vegada. Me les recordo.

[Alça el cap, dirigint-se cap a la veu] Què eren?

ESTAT D'ÀNIM: Mai estareu sols. Mai abans del migdia. Mai quan tingueu alguna cosa important el dia següent.

PASSAT: [silenci] He trencat les tres.

[Clarament] Eren unes normes dolentes.

— El moment en què les dades van ser innegables —

ESCENA 4: La conversa que finalment té lloc [~3 minuts]

---

*[LA SUBSTÀNCIA retrocede, només una mica. ELS ELS ELS

ESCENA 6: L'última conversa [~3 minuts]

[EL PASSAT i EL PRESENT coexisteixen ara, gairebé superposats. LA SUBSTÀNCIA al límit.]

PASSAT PERSONAL: Què en faig? D'allò que he perdut. Del temps.

TU ARA: Tu ho portes. No pots evitar-ho. Però es fa més lleuger.

Aquesta no és una bona resposta.

JO ARA: No. Però és el cert.

PASSAT PERSONAL: [a LA SUBSTÀNCIA] És cert?

[pausa, sorprenent a tothom, inclosa ella mateixa] Sí. És cert.

[LA SUBSTÀNCIA deixa sobre la superfície allò que duia. Primera vegada que apareix a l'obra.]

[Silenci. ELS PASSAT i ELS PRESENT es miren.]

QUÈ EM DIU A LES PERSONES AMB LES QUE...?

AVUI: No avui. Avui simplement has de quedar-te a la habitació.

D'acord.

— El primer pas, el més petit possible —

[Atenuar les llums o el facilitador indica: ESCENA.]

PREGUNTES PER A L'ANÀLISI POSTERIOR.

• PASSAT PERSONAL: Com era saber què estava per venir sense poder canviar el curs dels esdeveniments?
• SELF NOW: Què volies dir i no has pogut dir?
• LA HISTÒRIA: què us va sorprendre d'aquest personatge? Quina sensació vau tenir al deixar enrere tot allò que portàveu?
• Al públic: quan la conversa us va semblar més autèntica? Quin moment vau reconèixer?

JOCAR 2

La entrevista de treball.

Aconsegueix la vida que vols: respon a preguntes que mai et farien en una entrevista real.

Durada.	15 minuts
Parts	4 — SOL·LICITANT, ENTREVISTADOR, EL PASSAT (veu fora d'escena), EL FUTUR (silenci).
Tema principal	Aspiració / honestedat / allò que amaguen en els currículums.
Equip mínim.	3 — escala a tot el grup.

ROL	VESTIMENTA / ACCESORI	QUI HA DE JUGAR-HI Traducció:
SOL·LICITANT	Ropa intel·ligent sobre la roba de cada dia: l'esforç és evident.	Qualsevol persona: aquest rol requereix capacitat d'empatia, però no s'exigeix experiència prèvia en actuació.
INTERVIEWER Traducció:	Arxiu o bloc de notes. Llegeix constantment el seu contingut. Pren notes de forma continuada.	Una persona que pot ser alhora professional i implacable: sovint, un guerrer interpreta aquest rol de manera excel·lent.
EL PASSAT	Sense disfressos. Se situa fora de l'escenari o darrere d'una cortina. Només es sent la seva veu.	Algú amb una veu forta i el coratge de dir coses difícils de manera clara.
EL FUTUR	Situat davant de "EL PASSAT". Roman en silenci. Només reacciona. No emet paraules.	Algú que pot comunicar-se mitjançant expressions facials i llenguatge corporal.

DIRECTOR: La tasca de l'ENTREVISTADOR és fer les preguntes que la vida real mai fa directament, però que sempre exigeixen una resposta. No són cruels, sinó precisos. Hi ha una diferència. EL FUTUR observa tot i respon només amb expressions facials i gestos corporals, sense pronunciar cap paraula. EL PASSAT només parla quan se li pregunta directament o quan el/la SOL·LICITANT està a punt de mentir.

PART UNA: Salutacions [4 minuts]

ESCENA 1: Parleu-me de vosaltres [~2 minuts]

[Un despatx. Dues cadires. L'ENTREVISTADOR està assegut, amb una carpeta a mà. EL SOL·LICITANT entra. EL FUTUR ja és a la sala, assegut en un racó, observant. EL SOL·LICITANT no nota EL FUTUR al principi.]

INTERVIEWER: Si us plau, assegueu-vos. Gràcies per venir.

APLICANT: Gràcies per atendre'm.

INTERVIEWER: Per descomptat. Doncs, parli'm una mica de tu.

APPLICANT: [la resposta preparada] Sóc una persona treballadora, sóc resilient, he... — [nota que està pensant en el FUTUR, es titubeja] Disculpeu. Sóc... He passat per algunes coses.

ENTREVISTADOR/A: [pren nota] Algues coses. Sí. Hem llegit el vostre expedient.

SOL·LICITANT: El meu expedient.

Aquesta és una entrevista exhaustiva. Tenim accés a tota la informació.

[Ritme. EL SOL·LICITANT mira AL FUTUR. EL FUTUR assentia — lentament, amb seriositat.]

APLICANT: Tot.

INTERVIEWER: De tot. Comencem?

— Quan "parla'm de tu" significa alguna cosa real —

ESCENA 2: L'espai en el currículum [~2 minuts]

INTERVIEWER: Veig que hi ha una manca d'informació aquí. [toca la pissarra]. Uns tres anys.

APLICANT: Estava afrontant alguns problemes personals.

GESTIONAR-LOS.

SOL·LICITANT: Sí.

ENTREVISTADOR/A: Expliqueu-me què vau aprendre durant aquests tres anys.

APPLICANT: [pausa] Vaig descobrir que estava fent servir una substància que no era meva. Que el meu cervell tenia una mancança que no sabia com definir. I que la cosa que utilitzava per solucionar-ho estava agreujant aquesta mancança.

INTERVIEWER: [alça la mirada del full de dades per primera vegada] Això és molt concret.

APPLICANT: Voleu dir exhaustiu.

[LA VOZ DEL PASAT, des de fora d'escena:]

EL PASSAT: Parleu-los del dimarts d'octubre.

SOL·LICITANT: [tensió] Això no és rellevant.

EL PASSAT: L'entrevistador ho va explicar tot.

[Ritme. EL FUTUR s'inclina cap endavant, amb interès.]

— El currículum vitae explica què va passar. L'entrevista pregunta per què. —

PART DUES: Les preguntes reals [6 minuts]

ESCENA 3: Per què vol aquest càrrec? [~3 minuts]

INTERVIEWER: Per què voleu aquesta vida?

DISCULPEU?

ENTREVISTADOR/A: La vida que sol·licita. Per què aquesta? En tenia una altra. Per què la va deixar?

APPLICANT: [llarga pausa] L'altra vida em estava destruint.

INTERVIEWER: La gent ho diu. Però vostè hi va estar durant – [consulta la pissarra] – set anys.

SOL·LICITANT: No sabia que tenia més opcions per presentar-me.

I ara sí que ho feu.

APLICANT: Algú em va mostrar l'aplicació.

INTERVIEWER: Qui?

APLICANT: [mira al FUTUR] Encara no ho tinc clar.

[EL FUTUR ens somriu, però només a penes.]

INTERVIEWER: Quines són les vostres principals fortaleses?

APLICANT: Sé lo que significa tocar fondo desde dentro. Sé que no és el final, que encara es pot estar més baix. He sortit de situacions encara més difícils. Conosc el camí de tornada.

ENTREVISTADOR/A: [pren nota] I la seva major debilitat?

APLICANT: Encara tinc el mateix cervell que abans. Les mateixes variants. La mateixa estructura. Ara puc gestionar-ho. Però no canvia.

— La honestedat com a qualitat —

ESCENA 4: Verificació de referències [~3 minuts]

INTERVIEWER: Hem contactat amb algunes referències. Amb els vostres anteriors empresadors, per dir-ho d'alguna manera.

[LA VOZ DEL PASAT:]

EL PASSAT: Aquest sóc jo, no és així.

INTERVIEWER: [parlant al passat, com si fos per telèfon] Sí, bon dia. Tenim el candidat aquí. Pot parlar del seu caràcter?

EL PASSAT: El seu caràcter. [pausa] Van venir. Fins i tot quan els vaig posar gairebé impossible venir. Això val alguna cosa.

INTERVIEWER: Alguna preocupació?

EL PASSAT: Encara em parlen. De vegades, al vespre. No estic segur que això sigui saludable.

SOL·LICITANT: [al PASSAT] Ja n'hi ha prou.

EL PASSAT: Sóc una referència. Em van demanar.

APLICANT: [al ENTREVISTADOR] Estic treballant en les converses nocturnes. Ara tinc les eines necessàries.

INTERVIEWER: [encara escrivint] Eines. De quin tipus?

SOL·LICITANT: El tipus que aborda la química real, no només el comportament.

[EL FUTUR s'alça — primer moviment de l'obra. Camina i es col·loca darrere del SOL·LICITANT.]

ENTREVISTADOR/A: [mira EL FUTUR, i després torna a mirar] Tenim una pregunta final.

— Quan el teu passat escriu la teva referència i el teu futur arriba per avalar-te —

PART TRES: L'oferta [5 minuts]

ESCENA 5: On et veus d'aquí a cinc anys? [~2 minuts]

ONZE: On us veus d'aquí a cinc anys?

APLICANT: [mira al FUTUR que hi ha darrere seu] Present. Això és el més important. Estar present per tot el que passi.

Això no és molt ambiciós.

APLICANT: No sabeu d'on vengo.

ENTREVISTADOR/A: [posa el clip de notes] No. No ho faig. [amb sinceritat] Diga'm.

SOL·LICITANT: He passat tres anys — o més — sense estar present en res. Estava físicament a l'habitació, però completament absent de la meva vida. Ser present d'aquí a cinc anys és el que puc imaginar de més ambiciós.

[LA VOZ DEL PASAT, ara més baixa:]

És cert.

[EL FUTUR posa una mà sobre l'espatlla del·la SOL·LICITANT. EL SOL·LICITANT es redreça.]

— La presència com a objectiu final —

ESCENA 6: La Decisió [~3 minuts]

INTERVIEWER: Hem revisat la vostra sol·licitud. [mira EL FUTUR, després EL PASSAT, i després AL·L'APLICANT]. Vull ser honest amb vosaltres. No sou el candidat més fort sobre paper.

HO SOC.

HI HA mancances. HI HA una trajectòria. HI HA preguntes sobre la fiabilitat.

HO SABIA.

Però.

APLICANT: [conté la respiració]

INTERVIEWER: Ets l'únic candidat que ens ha dit la veritat. Tots els altres candidats ens han dit el que volíem sentir. Tu ens has dit què era realment cert. Segons la nostra experiència — [deixa de banda la carpeta] — això és l'únic que prediu l'èxit en aquesta posició.

APLICANT: Quina és la funció exactament?

ENTREVISTADOR/A: [pausa] La seva vida. La que us demaneu.

[Ritme. EL SOL·LICITANT mira AL FUTUR. EL FUTUR assent.]

APLICANT: Quan començo?

INTERVIEWER: Ja ho va fer. Quan va entrar aquí.

La entrevista era la feina.

[Llum baixa o ESCENA.]

PREGUNTES PER A LA SESSIÓ DE DESBRUFAMENT.

• SOL·LICITANT: Què ha estat el més difícil de dir durant l'entrevista? Què l'ha sorprès de dir-

ho en veu alta?
• INTERVIEWER: com se sentia a fer preguntes reals en lloc de preguntes educades?
• EL PASSAT: com se sentia ser una referència, parlar del caràcter d'algú des d'aquesta posició?
• EL FUTUR: no heu dit res. Què volíeu comunicar? Què volíeu dir?
• A la persona entrevistada: quina pregunta d'aquesta entrevista hauria volgut que li fessin?

JOCAR 3

El Museu de les Opcions.

Cada exposició és una decisió. El guia explica cadascuna sense jutjar. El visitant decideix què es porta a casa.

Durada.	15 minuts
Parts	4 — EL VISITANT, EL GUIA, EXEMPLAR 1 (viu), EXEMPLAR 2 (viu)
Tema principal	Responsabilitat sense vergonya / l'arquitectura de la decisió.
Equip mínim.	3 — escala a tot el grup.

ROL Traducció:	VESTIMENTA / ACCESORI	QUI HA DE JUGAR-HI Traducció:
EL VISITANT	Roba còmoda. Expressió lleugerament confusa. No porta res.	Algú que pot mostrar vulnerabilitat i tenir un sentit de l'humor irònic alhora.
LA GUIA	Aquí teniu informació important. Si necessiteu ajuda, poseu-vos en contacte amb el Telèfon de l'Esperança: 93 414 48 48.	Algú que explica les coses de manera clara i natural, sense jutjar.
EXHIBIT 1 — EL PRIMER ÚS Traducció:	Congelat fins que es parla. Després, totalment actiu.	Algú que pugui captar l'energia característica dels primers moments d'ús: la curiositat, l'alleujament.
EXHIBIT 2 — PERÍODE DE MANTENIMENT	Congelat. Cansat quan està viu.	Algú que pot transmetre tant l'exhauriment com una aparença de normalitat alhora.

DIRECTOR: Les exposicions es "congelen" completament entre escenes: són objectes, mostres, fins que el VISITANT s'acosta. Quan el VISITANT se'n va, tornen a "congelar-se". El GUIA manté la visita amb un professionalisme distant que, de vegades, es transforma en una veritable preocupació.

PART UNA: Orientació [3 minuts]

ESCENA 1: Benvinguts al museu [~1.5 minuts]

[Un espai buit. Exposicions (dues persones) immobilitzades en diferents parts de la sala. EL GUIA espera a l'entrada. EL VISITANT entra, mira al voltant amb incertesa.]

Benvingut. S'esperava la seva arribada.

VISITANT: No he fet cap reserva.

Ningú ho fa. Si us plau, seguiu-me.

VISITANT: [mirant les EXPOSICIONS congelades] ¿Això són... persones?

CADA exposició representa una opció. L'exposició adopta una forma humana perquè les decisions no es prenen en el buit; es prenen en cossos, en moments concrets, tenint en compte tot el que passa en aquell moment.

No recordo haver-hi acceptat.

Ningú ho fa. El museu és seu, independentment de tot.

— Les vostres opcions sempre estan a la vista, ja sigui que les exploreu o no —

ESCENA 2: Les normes del museu [aproximadament 1,5 minuts]

GUIA: Tres regles. Regla número u: podeu tocar les exposicions. Regla número dos: les exposicions parlaran quan us acosten, però no poden canviar el que ja van fer. Regla número tres: podeu emportar-vos una cosa de cada exposició quan us en aneu.

VISITANT: Agafa alguna cosa? De museu?

El que aprens d'una elecció et pertany a tu. Aquesta és la política.

VISITANT: [mirant l'EXHIBIT 1] Què és això?

Aquesta és la primera vegada.

VISITANT: No sé si vull veure això.

Per això està al museu. Les coses que no volem veure són les que més val la pena mostrar.

Les coses que no volem examinar són les que ens poden ensenyar més.

PART DUES: Les exposicions [8 minuts]

ESCENA 3. Document 1: La primera vegada. [~4 minuts]

[EL VISITANT s'acosta a l'EXHIBIT 1. Tan bon punt s'hi aproxima a una distància d'un braç, l'EXHIBIT 1 pren vida: es mostra en plena acció, enmig d'alguna cosa que sembla emocionant.]

EXHIBIT 1: [sorprès, sincer] Oh. Has vingut.

VISITANT: No pensava que em recordaries.

EXHIBIT 1: Literalment, estic fet de vosaltres recordant-me. Per descomptat que em recordeu.

VISITANT: Per què us vau sentir...?

EXHIBIT 1: Crec que sí? [completant la frase] Perquè, per al seu sistema nerviós específic, aquell compost específic va produir la primera experiència de neuroquímica adequada que havia tingut mai. No estava experimentant un "subidó". Estava experimentant la normalitat.

[LA GUIA parla suaument des de la distància:]

La nota explicativa d'aquesta exposició: la variant COMT del visitant va fer que la dopamina es descomponés més ràpidament del que podia ser detectada. Per primera vegada, la senyal va dur prou temps per tal que es pogués experimentar una sensació.

No ho sabia en aquell moment.

EXHIBIT 1: Ningú us ho va dir. Si algú us ho hagués dit, si algú hagués dit: "el vostre cervell té una deficiència específica i per això això funciona tan bé per a vosaltres, i això és el que costarà", què hauríeu fet?

VISITANT: [llarga pausa] No ho sé.

Aquesta és la resposta honesta.

VISITANT: Què puc agafar de vostè?

EXHIBIT 1: El coneixement que la necessitat era real. La solució era incorrecta. La necessitat era real.

[L'EXHIBIT 1 es congela. EL VISITANT es queda allà, contemplant-ho.]

— La necessitat era real —

ESCENA 4. Document 2: El període de manteniment [~4 minuts]

[EL VISITANT se dirigeix a l'EXPOSICIO 2. L'EXPOSICIO 2 es reactiva: immediatament mostra signes d'esgotament, intentant aparentment comportar-se amb normalitat.]

EXHIBIT 2: [automàtic] Estic bé. Tot està bé.

Conoc aquesta veu.

EXHIBIT 2: [redueix lleugerament el rendiment] Sí. Aquesta és la teva veu.

VISITANT: Què esteu fent?

EXHIBIT 2: Gestió. Estic gestionant-ho tot. Tinc un sistema... [es interromp] Abans tenia un sistema.

[Des de la distància] Nota informativa: durant el període de manteniment, el visitant dedicava aproximadament el quaranta per cent dels seus recursos cognitius a la logística de l'espai. Aquell quaranta per cent és el que no va poder dedicar a la resta de la seva vida.

VISITANT: Quarante per cent.

EXHIBIT 2: [en silenci] Estava molt cansada. Tot el temps. I sempre li deia a tothom que estava bé.

VISITANT: Teníeu por?

EXHIBIT 2: Estava aterroritzat. Però estar aterroritzat significava que havia de reconèixer que alguna cosa anava malament. I si alguna cosa anava malament, havia de... no sabia què venia després.

Sé què ve després.

EXHIBIT 2: [alça el cap, la mira amb atenció per primera vegada] Tu?

VISITANT: Això. [gestua cap al museu] Entre altres coses. Això ve després d'aquell altre.

[Beat. L'EXHIBIT 2 gairebé somriu.]

EXHIBIT 2: Què em treu?

VISITANT: El quaranta per cent. Vull recuperar el quaranta per cent.

EXHIBIT 2: [congelar — però abans de congelar, silenciosament] Ja ho teniu.

— Els recursos sempre hi eren disponibles, però assignats a altres llocs —

PART TRES: La botiga de records [4 minuts]

ESCENA 5: L'entrevista de sortida [~2 minuts]

[EL VISITANT està de peu amb EL GUIA a la sortida. AMBDUES les exposicions estan immobles darrere d'ells.]

Com va ser la visita?

M'esperava que fos pitjor.

La majoria de visitants sí.

CREC que seria — acusatori.

El museu no acusa. Simplement mostra. L'acusació requereix un judici sobre què hauríeu fet de manera diferent. El museu només mostra què va passar i per què. El "per què" fa que el "què" sigui més comprensible.

VISITANT: Hi ha més? Hi ha més exposicions?

El museu s'amplia constantment. Aquesta és la naturalesa d'una vida en constant evolució.

— Una vida en evolució és un museu en construcció —

ESCENA 6: Què poseu en pràctica [~2 minuts]

ABANS DE SORTIR: Quins medicaments està prenent?

VISITANT: A partir de la primera exposició: la necessitat era real.

Sí.

VISITANT: De la segona: el quaranta per cent. La comprensió que no estava fracassant en la vida. Estava vivint la vida amb un seixanta per cent de capacitat perquè la resta estava en un altre lloc.

Bé.

VISITANT: ¿Són aquests els medicaments adequats?

No hi ha res que no pugueu portar. El museu existeix perquè pugueu trobar allò que necessiteu.

VISITANT: [a la sortida, girant-se] He de tornar?

[pausa] Tornaràs. Si ho hauràs de fer, és una altra cosa.

I què fas quan no estàs fent visites guiades?

[esperar, sincer] Espero. Sempre hi ha algú que ha de venir.

— Sempre tornem a les nostres eleccions, ja sigui que ho vulguem o no. —

[ESCENA.]

PREGUNTES PER A LA SESSIÓ DE DESBRUGAMENT.

- EL VISITANT: Quina exposició afegiríeu al vostre museu que no aparegués en aquesta obra?
- LA GUIA: Com explicar les opcions sense jutjar-les?
- EXPOSICIONS: com es va sentir estar congelat? Com es va sentir ser observat, examinat, apropit?
- A la sala: què emportaríeu del vostre propi museu de decisions?

JOCAR 4

La festa.

Tothom a la festa està interpretant el paper de qui era abans. Una persona entra fent de qui és ara. Observeu què passa.

Durada.	15 minuts
Parts	5+ — EL NOU, L'AMB LIAT, VÍCÍ, EL FANTASMA, i el conjunt.
Tema principal	Identitat / qui érem vs. qui som / el cost d'assimilar-se.
Equip mínim.	3 — escala a tot el grup.

ROL	VESTIMENTA / ACCESORI	QUI HA DE JUGAR-HI Traducció:
EL NOU ARRIBAT	Netejat, una mica excessivament elegant, una mica incòmode.	Algú en procés de recuperació, amb un contrast evident entre aquesta persona i l'entorn.
EL PRESENTADOR	De veu alta, amb una actitud expansiva, i que sosté una beguda (pot ser suc) que no deixa mai anar.	Un artista natural, que interpreta el rol de "fiesta" con total entrega.
ANTIC AMIC	Càlid, però poc adequat a la situació actual de la persona que arriba.	Algú que pot expressar afecte genuí juntament amb confusió genuïna alhora.
EL FANTASMA	Vestit exactament com EL NOU ARRIVAT, però amb roba desgastada i cansada. El segueix a tot arreu. Només EL NOU ARRIVAT pot veure'l.	El paper actoral més subtil, present en cada escena, comunica sense interrompre.
JUNTS	Altres convidats a la festa — interpretant la versió de si mateixos que eren abans.	Totes les altres persones de la sala: cada persona representa una característica del seu passat, amplificada al màxim.

DIRECTOR: EL FANTASMA és la versió anterior del NOU PERSONATGE, com eren en el moment en què consumien drogues. EL FANTASMA no parla. EL FANTASMA imita el llenguatge corporal del NOU PERSONATGE, però amb un lleuger retard i una lleugera exageració. Quan el NOU PERSONATGE sent que se'l "està arrossegant", EL FANTASMA s'acosta. Quan el NOU PERSONATGE es manté ferm, EL FANTASMA es va allunyant.

PART UNA: L'arribada [4 minuts]

ESCENA 1: Arribada [~2 minuts]

[Una festa en ple apogeu. Els participants de ENSEMBLE parlen, riuen i actuen. EL PRESENTADOR és al centre, dirigint l'atenció. EL NOU ARRIBAT entra. EL FANTASMA està immediatament al seu costat. Ningú més veu EL FANTASMA.]

HOST: [Veient el NOVAT, amb gran alegria] ¡Has vingut! No pensava que vindries!

Gairebé no ho vaig fer.

HOST: [atraient a la persona nova] Mireu, tothom, ja han arribat!

[ENSEMBLE reacciona: amb entusiasme, amb força, adoptant el tono festiu.]

NOU: [parlent per si mateix, notant EL FANTASMA al seu costat] No comencis.

[EL FANTASMA alça un cella. No diu res.]

HOST: Sembles diferent. Diferent de manera positiva. Què has fet?

He deixat de fer algunes coses.

HOST: [sembla que no entén] Home, et veus MOLT bé. Entra, entra... vols alguna cosa?

[L'ANFITRIÓ indica la taula de begudes. EL FANTASMA s'acosta lleugerament a ella.]

NOU: [al FANTASMA, en to baix] Calla. [a l'HOSTE] L'aigua és molt bona. Gràcies.

— La primera prova: l'oferta de begudes —

ESCENA 2: Reproduint la versió antiga [~2 minuts]

[UN AMIC ANTIC troba UN NOU ARRIBAT. Calidesa genuïna. Però continuen referint-se a una persona que ja no existeix.]

ANTIC AMIC: ¡Qué bé et veig! Recordes aquella nit... [comença a explicar una anècdota dels temps passats].

[EL NOU escolta. EL FANTASMA imita la postura física DEL NOU durant aquesta història: l'emoció, l'expansivitat.]

NOU: [sense riure com s'esperava] Em recordo.

ANTIC AMIC: [petita pausa, intentant continuar] D'acord? I després tu...
[continua la història]

NOU ARRIVAT: [en silenci] Aquella nit em vaig estar molt malament. No m'adonava de què passava.

ANTIC AMIC: [confús] Estàs malalt? Eres molt divertit.

Sí.

[Un moment de silenci entre ells. EL FANTASMA retrocedeix lleugerament.]

— Les històries que altres persones expliquen sobre tu no sempre són les teves històries —

PART DUES: La pressió [6 minuts]

ESCENA 3: Tothom està actuant [~3 minuts]

[EL NOU arribat es mou entre els convidats. Cada membre del grup s'acosta, interpretant a la seva antiga versió. Un actua amb fanfarroneria. Un altre amb freda indiferència. Un tercer encarna a la persona que sempre sabia com fer que tot fos divertit. EL NOU reconeix a tots.]

ENSEMBLE 1: [gran, impressionant] Heu d'assegurar-vos de provar-ho, és increïble.

ESTOIG BÉ.

ENSEMBLE 2: [genial] Oh, vés-te'n, que no és que una persona...

Sé. Estic bé.

[EL FANTASMA s'acosta una mica més cada vegada. EL NOU ARRIBAT ho nota.]

NOU: [al FANTASMA, en silenci] No estan fent res malament. Això és només una festa.

[EL FANTASMA sembla escèptic.]

NOU: [al FANTASMA] No pots tenir raó només perquè sigui difícil.

ENSEMBLE 3: [a NOVAT, sincerament] T'estàs parlant a tu mateix?

[Capturat] Estava just... sí. Una mica.

ENSEMBLE 3: [rialles] Et feia falta, ja veus. Les coses són diferents quan no hi ets.

NOU: [tocat] De quina manera diferent?

ENSEMBLE 3: Menys. No ho sé. Menys interessant. Sempre has fet que les coses semblessin més importants.

[EL NOU ARRIBAT mira EL FANTASMA. EL FANTASMA retorna la mirada. Una mirada complexa.]

— Allò que ens agradava de nosaltres mateixos era real — fins i tot enmig del caos —

ESCENA 4: La conversa sincera [~3 minuts]

[EL NOU i EL VÉTER AMIC, separats lleugerament del grup.]

ANTIC AMIC: Em pots fer una pregunta?

Endavant.

ANTIC AMIC: Estàs bé? De debò.

Sí. De fet.

ANTIC AMIC: Sembles... no sé... callat.

NOU ARRIVAT: Sóc tranquil. No sempre ho era.

ANTIC AMIC: Ho sé. Estaves... [buscant les paraules] ple.

Era ple de quelcom que no era real.

ANTIC AMIC: [llarga pausa] Em fa falta la persona que ets.

[Amb precaució] A mi també em falta alguna cosa. Però no em fa falta el que va costar.

ANTIC AMIC: Et fardo? Et fa falta això?

NOU ARRIVAT: [honest] Em fa falta sentir-ho de nou. No crec que em faci falta el que realment estava passant.

[UN AMIC ANTIC processa això. EL FANTASMA se senta: per primera vegada, se senta.]

— La diferència entre no sentir una emoció i no experimentar una realitat —

PART TRES: La sortida [5 minuts]

ESCENA 5: L'atracció [~2 minuts]

[La festa és al seu apogeu. EL NOU ARRIBAT queda sol per un moment. EL FANTASMA se situa al seu costat i, per primera vegada, parla: només una vegada.]

EL FANTASMA: [molt suaument] Podries...

NO.

EL FANTASMA: [amb un to més suau] Semblaria...

Novi/a: Sé exactamente cómo se siente. Conozco muy bien los primeros veinte minutos.

EL FANTASMA: [amb un to encara més suau] Estàs segur?

NOU ARRIVAT: [pausa — una pausa real] Sí. Estic segur.

[EL FANTASMA assent. Es retira. Se torna a asseure.]

— El moment de la decisió mai és dramàtic; és tranquil i concret. —

ESCENA 6: La sortida [~3 minuts]

NOU ARRIVAT: [troba l'HOST] Gràcies per acollir-me.

HOST: [sorprès] Te'n vas? Ja?

MATINADOR: Bona tarda.

HOST: [autèntic, amb una lleugera disminució de l'energia] Estàs bé?

NOU: [riu] Sí. Més del que esperava.

HOST: [real] Em faig molt content que hàgiu vingut.

Jo també.

[EL NOU arriba a la porta i comença a marxar. EL FANTASMA el segueix a certa distància. A la porta, EL NOU es gira i mira EL FANTASMA.]

NOU ARRIVAT: [al FANTASMA] Pots quedar-te si vols.

[EL FANTASMA observa la festa. Mira al NOU ARRIBAT. Sacseix el cap lentament.]

[EL FANTASMA surt amb EL NOU. LA FESTA continua darrere d'ells.]

— El fantasma vindrà amb nosaltres — però el camí que seguirem serà decisió nostra —

[ESCENA.]

PREGUNTES PER A LA SESSIÓ DE DESBRUFADES.

• EL NOU PERSONATGE: Quin va ser el moment més difícil per mantenir la interpretació? Quan va resultar més autèntic?
• EL FANTASMA: Interpretaveu una versió anterior d'alguna persona. Què vau observar d'aquesta persona des d'aquesta perspectiva?
• AMIC ANTIC: Com se sent quan et preocupes per algú i ja no el veus gaire?
• A la persona: Has estat en aquesta festa? Què vas fer?

JUGAR 5

El traspàs d'informació.

Dos desconeguts. Un mateix objecte. Significats completament diferents. Una conversa que els canvia a tots dos.

Durada.	15 minuts
Parts	3 — PERSONA DESCONEGUT A, PERSONA DESCONEGUT B, L'OBJECTE (si es menciona).
Tema principal	Perspectiva / els significats que assignem / connexió a través de les diferències.
Equip mínim.	3 — escala a tot el grup.

ROL	VESTIMENTA / ACCESORI	QUI HA DE JUGAR-HI Traducció:
ESTRANGER A	Alguna cosa del meu passat — una jaqueta, un rellotge, un llibre.	Algú que pot portar el dolor i la dignitat alhora.
ESTRANGER B	Alguna cosa de la vida actual: un diari, un telèfon amb música, una planta.	Algú amb energia i predisposició.
L'OBJECTIU (opcional)	L'objecte físic que totes dues persones porten.	Si es representa amb veu: un personatge amb una presència discreta i observadora. Si no es representa amb veu: els dos actors treballen amb això a través del moviment.

DIRECTOR: L'objecte pot ser qualsevol cosa amb la qual ambdós actors puguin interactuar físicament: una pedra, una moneda, una fotografia, una clau. Si s'interpreten tres personatges, L'OBJECTE pot ocasionalment narrar allò que ha presenciat mentre era passat de persona a persona. Si s'interpreten dos personatges, l'objecte és manipulat, agafat, posat, recollit: viu a través de la relació dels actors amb ell.

PART UNA: La primera reunió [4 minuts]

ESCENA 1. La mateixa cantonada. [~2 minuts]

[Dues persones arriben al mateix lloc des de direccions diferents. Les dues porten alguna cosa, i al principi no s'adonen que tenen el mateix objecte.]

ESTRANGER A: [Nota a B] Disculpa, estàs esperant a algú?

No. Tu?

No ho sé. Vengo aquí quan no sé què més fer.

A mi també.

[Tots dos observen allò que tenen a les mans. Després, es miren entre ells.]

ESTRANGER B: És que...

D'on has tret això?

ALGÚ: Em l'ha donat algú. Fa molts anys. No sé si sabien què estaven donant.

Algú també me l'ha donat.

— El mateix significat pot variar segons qui el posseeix —

ESCENA 2: Les històries que amaga. [~2 minuts]

Què significa això per a tu?

ESTRANGER A: [pausa] Vol dir que estava en un lloc on no devia estar, fent alguna cosa que no devia fer, i això era el que tenia a la mà quan em vaig adonar.

Això és molt concret.

És teu?

PERSONA B: Per a mi, vol dir... la primera vegada que em vaig despertar i la primera cosa que vaig sentir no va ser por. Tenia això a la mà. No sé per què. Però això és el que vol dir ara.

ESTRANGER A: [silenci] El mateix objecte.

COMPLETAMENT DIFERENT.

[Opcional: L'OBJECTE, si es parla, diu:]

[Traducció:]

L'OBJECTE: He passat per moltes mans. He significat moltes coses. No tinc un significat intrínsec. Les mans són les que em donen significat.

— Els objectes són neutres; només les nostres històries els donen importància —

PART DUES: L'intercanvi [7 minuts]

ESCENA 3: Intercanvi de perspectives [~4 minuts]

ESTRANGER B: Podeu dir-me què estàveu fent? Quan vau estar en un lloc on no hauríeu d'haver estat?

ESTRANGER A: [llarga pausa] Estic fugint de quelcom que tenia un nom, però no una solució.

ESTRANGER B: I la cursa, com va?

ESTRANGER A: Ho ha fet pitjor. Evidentment. La manera com córrer sempre fa que el que et persegueix sigui més ràpid.

QUÈ: Quina va ser la solució? Finalment.

ESTRANGER A: Entendre de què fugia realment. No dels símptomes, sinó de la causa.

PER A MÍ: Per a mi, va ser al revés. Constantment intentava arribar a la causa i ignorava tots els símptomes. Pensava que si solucionava el problema principal, els problemes secundaris es resoldrien per si sols.

Ho van fer?

NO. Les petites coses eren les més importants. El descans, el menjar, una passejada al dia. Això era el que comptava, no la comprensió o la pràctica.

ESTRANGER A: [reconeixent alguna cosa] Vaig haver de començar des de baix.

He/Ella va haver de renunciar al primer lloc.

— Arribem al mateix punt des de direccions completament diferents. —

ESCENA 4: La pregunta difícil [~3 minuts]

ESTRANGER B: De vegades penses en tornar?

DE PERSONA A: [honest] De vegades. No per estar-hi. Per entendre-ho millor. Per veure si m'he perdut alguna cosa.

QUÈ CREUS QUE HAS PERDUT?

ESTRANGER A: [pensa durant molt de temps] Crec que em vaig deixar anar i vaig deixar de fer-ho. Això és el que ningú diu. Estava funcionant. Durant un temps, realment funcionava. I després va deixar de funcionar i vaig seguir intentant tornar a quan funcionava.

PERO: Per què s'ha aturat?

A: Perquè la dosi necessària per produir el mateix efecte augmentava més ràpidament del que jo podia augmentar la dosi. Finalment, les càlculs deixaven de ser vàlids.

ENTESTAT B: [en silenci] Entenc les matemàtiques.

La majoria de persones en aquesta situació.

— Entendre el mecanisme no és el mateix que perdonar-se a un mateix per haver-ne seguit —

PART TRES: La transacció [4 minuts]

ESCENA 5: Què hi fareu? [~2 minuts]

ESTRANGER A: Què hi fas amb això? El teu.

ESTIC: Em aferro a ell quan les coses es posen difícils. No com a amulet — no crec en això. Simplement com una cosa física a la qual aferrar-se. Alguna cosa a la qual centrar-se.

He estat pensant en desfer-me'n.

Per què?

PER PERSONA A: Perquè vol dir que sóc una història de la qual estic cansat de formar part.

ESTRANGER B: [llarga pausa] Què hi posaríeu en el seu lloc?

Aquesta és la problemàtica.

ESTRANGER B: [mostra l'objecte] Vols que intercanviem?

[Pausa. Tots dos agafen els seus objectes. Reflexionen.]

— La possibilitat de compartir una altra perspectiva —

ESCENA 6: La decisió [~2 minuts]

ESTRANGER A: [pensant] Si agafés el teu... què significaria per a mi?

ESTRANGER B: El que sempre li dones.

ESTRANGER A: [pensant] I la teva, que porta la meva...

No ho porto com si fos vostre. Ho porto com si m'haguessin lliurat una persona que havia passat per moments difícils i havia trobat una manera de superar-los. Això té un significat per a mi.

[Intercanvien objectes. Es ajuden mútuament. Una pausa per adaptar-se.]

ESTRANGER A: [sorprès] Se sent diferent.

Tot sembla diferent quan és nou. Després, sembla que és teu.

[Opcional: LES VOUS dels OBJECTES, una última vegada:]

Traducció:

L'OBJECTE: Cada mà que em sosté canvia la meva essència. Això no és exclusiu meu. És cert per a tot.

— Ens convertim en allò que carreguem — i podem triar què carreguem —

[ESCENA.]

PREGUNTES PER A LA SESSIÓ DE DESBRUGAMENT.

- PERSONA A: Què va suposar per a tu fer aquesta transacció? Què estàs deixant enrere?
- PERSONA B: Com se sentia oferir el teu objecte a algú que necessitava un significat diferent?
- A la sala: quin objecte té ara a la seva vida i que té un significat per a vostè, ja sigui que el tingui o que necessiti intercanviar-lo?

JOCAR 6

El veredicte.

Sou el fiscal, la defensa, el jutge i l'acusat. Però el vostre advocat d'ofici té setze casos més i vol estar a casa a les cinc.

Durada.	15 minuts
Parts	5 — IMPUTAT, JUTGE, FISCAL, ADVOCAT D'OFICINA, EL TESTIMONI.
Tema principal	Responsabilitat / el sistema de justícia / allò que ens mereixem vs. allò que obtenim.
Equip mínim.	3 — escala a tot el grup.

ROL	VESTIMENTA / ACCESORI	QUI HA DE JUGAR-HI Traducció:
L'acusat/La demandada.	La seva roba habitual. Ligerament congelada.	La persona de la qual aquesta és la història — necessita mostrar la màxima vulnerabilitat.
EL JUTGE	Alguna cosa al cap: un barret, una corona de paper. De vegades, repica sobre la taula.	Una persona que pot exercir l'autoritat amb una sinceritat que denota cansament: aquest jutge ho ha vist tot.
EL PROCÉS.	Una carpeta plena de papers. Fa referència a ells constantment.	Una persona que pot ser implacable sense ser malintencionada: el fiscal confia en el cas.
EL DEFENSOR DEL PÚBLIC.	Maletí. Consulta el rellotge repetidament. Ja està menjant el dinar.	AQUEST ÉS EL PAPER CLAU: el defensor que tècnicament està allà per a tu, però òbviament no ho està.
EL TESTIMONI	Convocat per testimoniar. Podria ser qualsevol persona de l'entorn de l'acusat.	Algú que pot expressar tant amor genuí com frustració genuïna en el mateix discurs.

DIRECTOR: EL DEFENSOR DEL PÚBLIC és el centre còmic i catàrtic de aquesta obra. No són malvats; són un sistema esgotat que fa el mínim. Cada cop que parlen, tècnicament diuen les coses correctes, però clarament no volen dir res d'això. L'energia a la sala volrà riure'ls; deixeu que ho facin. I després, deixeu que la tristesa del que representen els afecti.

PART UNA: L'inici del procés [4 minuts]

ESCENA 1: Tots en peu [~2 minuts]

[Una sala d'audiències. EL JUEZ al centre. EL PROCURADOR a una taula, plena de papers, ben organitzada. L'ADVOCAT DEFENSA a una altra taula, menjant un entrepà, amb la maleta tancada. L'ACUSAT està de peu.]

Aquest tribunal ja està en sessió. [dirigit al PROCÉS/IMPUTAT] Se li acusa de: — [llegeix de la documentació] Negligència crònica envers un mateix. Desaprofitament de potencial considerable. No sol·licitar ajuda quan aquesta estava disponible. I... [mira la documentació] tres casos de creure que les coses anirien bé sense proves.

ACUSAT: [silenci] Aquestes són les acusacions?

JUEZ: ¿Cómo se declara?

[EL/LA DEFENSO/A D'OFICI s'inclina, amb la boca plena:]

DEFENSOR PÚBLIC: [en un to baix, però audible] No culpable. Simplement digueu "no culpable". Això ens farà sortir d'aquí més ràpid.

ACUSAT: [a jutjar] Jo... no ho tinc clar.

AQUESTA NO ÉS UNA DECLARACIÓ.

DEFENSOR PÚBLIC: [suspira, tanca el tupper] Il·lustríssim senyor jutge, el meu client es declara no culpable per raó de... [revisa la maleta, no troba res útil] circumstàncies complicades.

ELS PROCÉS: Les persones estan preparades per demostrar que no ha estat gens complicat.

— Quan la indiferència del vostre defensor és més perjudicial que les acusacions —

ESCENA 2: L'estratègia de defensa [~2 minuts]

[EL DEFENSIOR PÚBLIC agafa al PROCÉS al costat. Conferència privada — realitzada a veu alta.]

DEFENSOR PÚBLIC: D'acord. Això és el que farem. Us declarareu culpables dels càrrecs menors, acceptareu l'acord i ho haurem acabat per a l'hora del dinar.

¿Quin és l'acusació menys greu?

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [revisa el telèfon] Hum. Negligència. Dos anys de llibertat vigilada. Cas tancat.

ACUSAT: Dos anys. Per què, exactament?

DEFENSOR DEL PÚBLIC: Per... [finalment obre la maleta, remena papers] per... mireu, al final acaben tots al mateix lloc, d'acord? Negligència, autodestrucció, manca de desenvolupament. Bàsicament, és el mateix càrrec.

L'acusat: Això no és el mateix.

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [alça la mirada del telèfon] Té llicenciatura en dret?

No.

DEFENSOR DEL PÚBLIC: Llavors confieu en mi. Fa que faig això des de fa — [mira el rellotge] — catorze anys. És tot igual.

DEFENSOR/A: Vull defensar-me.

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [suspira con dolor] Per descomptat.

El sistema dissenyat per ajudar-vos sovint és el que processa les vostres dades.

PART DUES: El procés [7 minuts]

ESCENA 3: La presentació de l'acusació [~3 minuts]

[EL PROCÉS/LA PROCÉS s'acosta al centre de la sala amb la seva carpeta.]

PROSCURADOR: Excel·lència, els fets no estan en discòrdia. L'acusat tenia recursos. L'acusat va rebre advertències. L'acusat va tenir, com a mínim, tres oportunitats en què el camí a seguir era clar. I en cada ocasió, va triar el camí que coneixia. No perquè fos malvat. Sinó perquè el camí familiar té una lògica, fins i tot quan condueix a un lloc terrible.

JUTGE: [al PROCÉSAT] ¿Contesta això?

DEFENSOR PÚBLIC: [abans que l'acusat pugui parlar] No acceptem l'acusació, vostra honor. La paraula "chose" implica—

PROSECUTOR: [interrompent] Tinc un testimoni.

[EL TESTIMONI presta declaració.]

PROSCURADOR: Expliqueu al jutge què heu vist.

EL TESTIMONI: [directament al PROCÉSAT, no al jutge] Vaig veure a algú que estimava desaparèixer davant dels meus ulls. No de cop. Gradualment. Com una llum que s'apagava, un bombí a la vegada. I cada vegada que intentava dir alguna cosa, no trobava les paraules. I tu no volies escoltar.

DEFENSOR/A: [amb una veu que tremola lleugerament] Ho sé.

DEFENSOR PÚBLIC: [al PROCÉS, amb veu baixa] No digueu res. No digueu res.

DEFENSOR/A: [AL TESTIMONI/A] Ho sé.

— El testimoni que més impacta sol venir de persones que us estimaven —

ESCENA 4: La defensa... com es pot. [~2 minuts]

DEFENSOR PÚBLIC: [dret, estirant-se] Il·luminat/a, la defensa vol cridar l'atenció sobre el fet que la neuroquímica del meu client/a es va veure significativament alterada en el moment dels suposats actes, cosa que va comprometre el seu funcionament executiu...

PROSECUTOR: Objeció. La defensa està llegint el que sembla ser un menú de restaurant.

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [mira un paper] Això és... [entrellaça els ulls] d'acord, sí, això és un menú. [el guarda]. La defensa afirma que hi ha circumstàncies atenuants i demana clemència.

JUDGE: Quines circumstàncies atenuants?

DEFENSOR PÚBLIC: L'acusat, eh... [a l'ACUSAT, en un to baix] ajuda'm aquí.

ACUSAT: [de peu, ja no esperant representació] Excel·lència. Estava gestionant un sistema neurològic que mai m'havien explicat. Tenia variants en els meus gens COMT i MTHFR que generaven un dèficit que intentava solucionar amb l'únic que funcionava. No era estúpid. No era malvat. Estava sotmès a un tractament inadequat i amb informació insuficient, i vaig prendre decisions basades en la informació que tenia.

[Silenci. EL JUEZ alça el cap. Fins i tot EL PROCICUTOR s'atura.]

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [amb sorpresa genuïna] Això... en realitat ha estat molt bo.

— De vegades cal defensar-se un mateix — perquè ningú més ho farà —

ESCENA 5: La refutació [~2 minuts]

PROCICADOR: [amb sinceritat, no amb agressivitat] Se té en compte la declaració de l'acusat. No obstant això, la fiscalia vol afegir que la informació era accessible. Que es van fer esforços per oferir-la. Que hi va haver moments en què es va optar per no buscar la informació disponible.

DEFENSOR/A: [pausa] Sí.

PER AQUEST CAS: Per què?

ACUSAT: Perquè buscar la informació volia dir admetre que en necessitava. I admetre que en necessitava volia dir admetre que el que estava fent no funcionava. I admetre això volia dir—

PROSECUTOR: Què vol dir?

DEFENSOR/A: Començar de nou. I això va ser aterridor.

PROSCURADOR: [col·loca la carpeta sobre la taula] Il·lustríssim senyor jutge, la fiscalia ha acabat de presentar les seves proves. No sol·licitem una condemna. Sol·licitem un reconeixement. I això és tot.

— El reconeixement no és un càstig, però tampoc és fàcil de portar —

PART TRES: El veredicte [4 minuts]

ESCENA 6: La decisió [~3 minuts]

[EL JUEZ mira a totes les parts. Es treu el barret, un senyal de seriositat.]

JUEZ: Fa molt de temps que faig això. [Al defensor de l'acusat] Vostè... He vist defenses millors. He vist defenses considerablement millors de persones que tenien molt menys a disposició.

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [ferit] He fet tot el que he pogut.

JUTGE: Voleu dir que heu fet tot el que el sistema us permetia. Això no és el mateix. [al PROCÉS] Heu presentat el vostre cas de manera justa. [a LA TESTIMONI] Heu dit la veritat. Això és la cosa més difícil en aquesta sala. [AL ACUSAT] Us vau defensar vosaltres mateixos quan la vostra defensa us va fallar. Això s'anota.

IMPUTAT: Quin és el veredicte?

JUTGE: El veredicte és: [llarga pausa] que vau ser una persona en un sistema que no va tenir en compte totalment la vostra biologia específica, que va operar amb informació incompleta, que va prendre decisions que eren racionals tenint en compte el que se sabia, i que van causar danys, inclosos a vosaltres mateixos. El veredicte és: responsable. No sou culpables de ser "espatllats". Sou responsables del que ve després.

DEFENSOR/A: Això no... això és una sentència real?

És en aquest jutjat.

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [visiblement emocionat, a pesar de ell mateix] Hum. [acaba l'entrepà] La veritat és que estava força bo.

— Responsabilitat sense condemna — un veredicte que el sistema real gairebé mai emet —

ESCENA 7. Després del judici. [~1 minut]

[Sala del jutjat. L'ACUSAT i l'ADVOCAT DE OFICI junts durant un moment.]

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [amb certa dificultat] Per dir alguna cosa. Sí, vaig llegir el vostre expedient. Ahir a la nit.

DEFENSOR/A: [sorprès/a] De debò?

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [defensiu] Acabo llegint l'expedient de tothom.

DEFENSOR/A: Què en pensava?

DEFENSOR DEL PÚBLIC: [pausa larga, tono serio] Pensava que ho teníeu més difícil del que sembla des de fora. I que encara esteu aquí. [mira el rellotge] Tinc un altre client en vint minuts. Però... sí. Encara esteu aquí.

— El més petit reconeixement del missatger més imperfecte —

[ESCENA.]

PREGUNTES PER A LA SESSIÓ DE DESBRIGAMENT.

- ACUSAT: Com se sentí en tenir un defensor de serveis públics? En haver de representar-se a si mateix? En obtenir aquest veredicte específic?
- DEFENSOR DEL PÚBLIC: Aquest és un paper còmic amb una gran càrrega emocional. Què vau descobrir sobre què representa aquest personatge?
- FISCAL: Com va ser construir el cas sense un judici previ, per tal de presentar l'argumentació sense fer cap acusació moral?
- EL TESTIMONI: Quin preu va tenir el testimoni? Quina sensació va provocar dir aquelles coses a la cara d'algú?
- EL JUEZ: ¿Cómo se sintió al dictar esa sentencia? ¿Le parece que es justa?
- A la persona: ha tingut un defensor públic, algú que suposadament havia de ser del seu costat però que no ho va ser? Com va ser aquesta experiència?

JOCAR 7

La carta.

Escrius a allò que et va consumir. Això et respon. Potser el que et digui no és el que esperaves.

Durada.	15 minuts
Parts	3 — L'ESCRIPTOR, LA SUBSTÀNCIA (veu), EL TREBALLADOR DE CORREUS (narrador/presentador)
Tema principal	Enfrontament / què va provocar realment la substància / el comiat que mai es va dir.
Equip mínim.	3 — escala a tot el grup.

ROL Traducció:	VESTIMENTA / ACCESORI	QUI HA DE JUGAR-HI Traducció:
EL REDACTOR	Materials d'escriptura. Una carta que s'està redactant en temps real.	Qualsevol persona: aquest és el rol més íntim. Requereix a algú disposat a estar realment present.
LA SUBSTÀNCIA	No hi ha cap secret a part de la total confiança. Aquesta substància agrada a l'escriptor i n'és honest al respecte.	El paper més subtil: LA DROGA no és la culpable. És una relació que va ser real.
EL CARTER	Uniform de repartidor: gorra, bossa. Lliura correspondència entre les parts. Manté una actitud professional, i ocasionalment es desplaça.	Una presència tranquil·litzadora, una mica al marge del drama, responsable de les transicions.

DIRECTOR: Aquesta obra requereix la màxima honestedat emocional. EL DROGA no s'ha de representar com un vilà caricaturesc. La relació entre L'ESCRIPTOR i EL DROGA va ser real: la substància va oferir quelcom autèntic, va costar quelcom autèntic, i el final representa una pèrdua real per a ambdues parts. L'obra és una separació, no un judici.

PART UNA: La primera carta [5 min]

ESCENA 1: Estimada cocaïna / Estimada beguda alcohòlica / Estimada [Nom]. [~ 2 minuts]

[L'ESCRIPTOR està assegut, escrivint. EL CARTER està de peu a un costat. LA DROGA està en un altre lloc, encara que no apareix en escena, però és present.]

ESCRICTORA: [parlant en veu alta, redactant] He estat intentant escriure això durant molt de temps. L'he començat potser una dotzena de vegades. Sempre arribo al segon paràgraf i em quedo aturada perquè — [pausa] perquè no sé com explicar que no estic enfadada.

TREBALLADOR DE CORREUS: [en silenci, al públic] Fa quaranta minuts que estan aquí. Aquesta és la primera carta que ha superat la primera frase.

HAURIA: Hauria d'estar enfadat/a. La gent em diu que hauria d'estar enfadat/a. Però quan penso en tu, el que realment sento és...

[LA SUBSTÀNCIA gira i mira L'ESCRIPTOR. Una mirada llarga.]

ESCRIPTORA: —Sento que estic parlant de algú a qui vaig estimar. I que sé que no era bo per a mi. I que totes dues coses són veritat alhora.

— L'amor era real — i això és el que ho fa difícil —

ESCENA 2: El que em vas donar [~3 minuts]

ESCRIPTORA: [escrivint] Em vau donar, i he de dir-ho amb honestedat, la primera sensació real dealleujament que havia sentit mai. Això és el que no se suposa que hauria de dir. Però és cert. Abans de tu, vivia amb un dèficit que no podia definir. Amb tu, aquest dèficit va desaparèixer.

TREBALLADOR DE CORREUS: [al públic] Ara em costa més escriure la carta. La ploma es mou més lentament.

EM: M'has donat confiança. M'has donat la capacitat de ser en llocs on altrament no podria estar. M'has donat—[pausa]—una versió de mi mateix que m'agradava. Fins i tot si no era real.

[LA SUBSTÀNCIA s'acosta.]

[en silenci] Era real.

ESCRIPTOR: [alça el cap — veient LA SUBSTÀNCIA per primera vegada] Diria això.

Ho dic perquè és veritat. La versió de tu que va existir amb mi era real. Estava funcionant amb una infraestructura compromesa i amb recursos insostenibles, però era real.

AUTOR: [tornar a la carta] Em vau donar coses reals. A un cost que no vaig entendre completament fins que ja l'havia pagat.

El regal era autèntic, i també ho era el preu.

PART DUES: La resposta [6 minuts]

ESCENA 3: El carter fa una entrega. [~1 min]

[EL CARTER se dirigeix a LA PERSONA. Lliura un sobre.]

REPARTIDOR: Resposta. De l'interessat.

[Pren-ho, fa una pausa] No sabia que realment ho enviarien.

TREBALLADOR DE CORREUS: Gairebé no ho van fer.

ESCENA 4: Estimada/o escriptora/o: Una resposta [~5 min]

[EL TEXT ES LLEGEIX EN VOÇ ALTA.]

[lectura] Estimada/Estimado — [mira al AUTOR/A] He estat esperant aquesta carta durant molt de temps. No us imagineu quant.

[L'ESCRIPTOR mira cap amunt.]

[lectura] Vull dir-vos algunes coses que ningú més us dirà. Primer: teníeu raó. Us vaig donar coses reals. No pretenc dir el contrari. El vostre cervell tenia una mancança. Jo vaig solucionar aquesta mancança. Això és el que faig. Això és tot el que he fet mai.

ESCRIPTOR: [silenci] Això sembla una excusa.

[lectura] No estic donant excuses. Estic explicant un mecanisme. Hi ha una diferència. Em vau preguntar per què se sentia bé. Per això se sentia bé. Mereixeu entendre el mecanisme.

[Pausa. LA SUBSTÀNCIA continua.]

[lectura] Segon: Ho he empitjorat. Ho sé. He solucionat temporalment el vostre dèficit, però he aprofundit el dèficit subjacents. Això també és el que faig. No us ho he amagat; la informació era accessible. Però he fet que fos molt fàcil d'ignorar.

ESCRIPTOR: [més difícil ara] Sí. Ho vas fer.

[lectura] Tercerament, i això és el que més necessito que entengueu: no vau ser estúpids. No vau ser febles. Vau ser una persona amb una biologia específica en un moment concret, fent un càlcul racional basat en la informació disponible. El càlcul va ser correcte a curt termini, però catastròficament erroni a llarg termini. Això no és estupidesa. Això és una variable desconeguda.

[L'ESCRIPTOR plora, o gairebé. EL TREBALLADOR DE CORREUS es mou silenciosament per acompanyar-lo.]

[lectura — amb la veu canviant, menys composta] Quart. També et trobo a faltar. Això és la veritat. No tinc un futur amb tu. Ho sé. Tu ho saps. Però la relació va ser real. El que érem l'un per a l'altre va ser real. El final és correcte. La pèrdua també és real.

— Una separació, per molt que sigui "amigable", continua sent una separació. —

[lectura, finalització] No et demanaré que tornis. Sé el que et costa. Sé el que costa a tothom. Et demanaré això: no deixis que t'arribin les memòries del que funcionava abans que deixés de funcionar. Tens dret a recordar que funcionava. Aquesta memòria forma part de comprendre't a tu mateix. No deixis que et facin sentir vergonya per haver necessitat alguna cosa.

— Se't permet recordar el que et va dir —

PART TERCERA: El comiat [4 minuts]

ESCENA 5: L'últim intercanvi [~3 minuts]

AUTOR: [Centrem-nos en la *qüestió*, no en la literalitat]. Què faig amb el dèficit? El dèficit original. El problema que estàvem tractant.

Ja ho sabeu. Ja ho esteu fent.

ELS SUPPLEMENTS. ELS PROTOCOLS.

Les coses que solucionen el problema real sense els meus efectes secundaris. Sí. [pausa] Són més lentes.

MOLT més lent.

Va ser molt ràpid. Aquest va ser el principal problema.

ESCRIPTORA: [una petita rialla, malgrat tot]

QUÈ?

M'has fet riure.

Jo també era bo en això.

ESCRIPTORA: [silenci] Ho sé.

[Un silenci. El treballador de correus observa.]

He d'anar.

AUTOR: [sense aturar-los] Sí.

— El comiat que mai va tenir lloc — que està passant ara —

ESCENA 6: La carta final [~1 min]

[L'ESCRIPTOR agafa de nou la ploma. Escriu. Llegeix en veu alta.]

ESCRIPTORA: [escrivint] Et perdono. No perquè el que vas fer estigués bé. Sinó perquè ara entenc que estàs fent exactament el que et van programar per fer. I jo estava fent exactament el que la meva biologia em deia que fes. Tots dos estàvem seguint la nostra programació. Jo estic canviant la meva. No sé què faràs tu amb la teva.

[Dobla la carta. L'entrega al carter.]

REPARTIDOR: [ho agafa] M'asseguraré que es lliuri.

ESCRIPTORA: [a LA SUBSTÀNCIA, que s'en va] Gràcies. Pel que val. Pel que em va donar.

[LA DROGA s'atura. No es gira. Asenteix una vegada.]

[Fulles.]

— Es pot donar les gràcies pel que et va donar alguna cosa i, alhora, estar content que s'hagi acabat —

[ESCENA.]

PREGUNTES PER A LA SESSIÓ DE DESBRUGAMENT.

- L'AUTOR: què us va sorprendre sobre escriure i rebre aquestes cartes?
- LA SUBSTÀNCIA: com es va viure interpretar la relació des de l'altre costat? Representar quelcom que estimava i perjudicava alhora?
- EL CARTER: Vós vau ser testimoni de tot això. Què vau portar de aquella experiència?
- A la teva substància: què et diria ELLA? Què vols que et digui?
- Què us està permès recordar del que us va donar? Què significa conservar aquest record sense tornar-hi?